T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2020

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 7
7. DENETİM BULGULARI 8
8. EKLER 16

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Sayısı 1
Tablo 2: İdari Personel Sayısı 2
Tablo 3: Çalıştıkları Pozisyona Göre İşçilerin Dağılımı 2
Tablo 4: 2019 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 3
Tablo 5: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri Tablosu 3
Tablo 6: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek ve Harcama Miktarı 4

www.balioglu.net

KISALTMALAR

KBS: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi

TKYS: Taşınır Kayıt Yönetim Sistemi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Temizlik Malzemelerinin Toplu Olarak İhale Kapsamında Alınmasına Rağmen Bazı Birimlerin Doğrudan Temin Yöntemi İle Aynı Nitelikte Malzeme Satın Alması

2. Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması

3. İcra Süreci Başlatılmış Alacaklar İle Kiralanan Taşınmazlara Ait Elektrik Alacaklarının Muhasebe Sistemine Yer Almaması

4. Üniversitenin Kullanımı İçin Alınan Bilgisayar Yazılımının Haklar Hesabına Kaydedilmeden Doğrudan Giderleştirilmesi

5. Ekonomik Ömrünü Tamamlayan Demirbaşların Doğrudan Giderleştirilerek Kayıtlardan Çıkarılması

6. Erasmus+ Programı Kapsamında Alınan Kurumsal Destek Tutarlarından Harcanmayan Kısımların Gelir Hesabına ve/veya Emanetler Hesabına Kaydedilmemesi

7. İç Kontrol Sistemi Yapılandırma Çalışmalarının Tamamlanmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İskenderun Teknik Üniversitesi 31.03.2015 tarihli ve 6640 sayılı Kanun'un 2'nci maddesi ile 28.03.1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen Ek 160'ıncı madde uyarınca kurulmuştur. Üniversitenin idari teşkilatlanması; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 21.11.1983 tarih ve 18228 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları İle Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca oluşturulmuştur.

İskenderun Teknik Üniversitesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli "II sayılı Cetvel" de yer alan bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, Yükseköğretim Kuruluna bağlı özel bütçeli bir kuruluştur. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 12 inci maddesinde yer alan üniversitelere ait görevleri yapmaktan sorumludur.

www.balioglu.net

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

2019 yılı itibariyle 7 enstitü, 7 fakülte, 1 yüksekokul, 4 meslek yüksekokulu ve 1 konservatuvar ile beraber Üniversitede toplam 20 eğitim birimi bulunmaktadır. Bunların yanı sıra; 3 uygulama ve araştırma merkezi de faal haldedir. Üniversitenin Rektörlük idari yapısında ise 8 daire başkanlığı ve Üniversite Genel Sekreterliği bünyesinde ise 5 adet koordinatörlük bulunmaktadır. 2019 yıl sonu itibariyle toplam öğrenci sayısı 11.434'dür. Toplam 11.434 öğrencinin 8.201 tanesi I. Öğretim, 3.233 tanesi de II. Öğretimde okumaktadır.

Tablo 1'de akademik personele ait bilgiler yer almaktadır. Buna göre toplam 1.001 kadronun 362'si dolu 635'i boştur. Mevcut dolu kadroların tamamı "tam zamanlı" olarak hizmet vermektedir. 2019 yılında toplam 362 akademik personelin %9,11'i profesör, % 7,18'i doçent, % 26,24'i ise doktora öğretim üyesi, %30,11'i Öğretim Görevlisi, %27,34'ü Araştırma Görevlisi, %1,10'u ise Yabancı Uyruklu Öğretim Görevlisi kadrolarında yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Sayısı

Unvan	Kadroların Doluluk Durumuna Göre			Kadroların İstihdam Şekline Göre	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam	Yarı

				Zamanlı	Zamanlı
Profesör	33	131	164	33	-
Doçent	26	112	138	26	-
Dr. Öğr. Üyesi	95	117	212	95	-
Öğretim Görevlisi	109	158	267	109	-
Araştırma Görevlisi	99	117	216	99	-
Öğr. Gör. Yabancı Uyruklu	4	-	4	4	-
Toplam	**362**	**635**	**1.001**	**366**	**-**

Tablo 2'de idari personele ilişkin bilgiler yer almaktadır. Buna göre toplam 593 kadronun 203'ü dolu kalan 390'ı ise boştur. Dolu kadroların % 75,37'sine karşılık gelen 153 kadro genel idare hizmetler sınıfına, kalan 50 kadro ise diğer sınıflara dağılmıştır. Boş kadroların ise % 72,56'sına karşılık gelen 283 kadro Genel İdare Hizmetlerine, kalan 107 kadro ise diğer hizmet sınıflarına aittir.

Tablo 2: İdari Personel Sayısı

Hizmet Sınıfı	Dolu	Boş	Toplam
Genel İdari Hizmetler	153	283	436
Avukatlık Hizmetleri Sınıfı	3	0	3
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	0	18	18
Teknik Hizmetleri Sınıfı	37	42	79
Yardımcı Hizmetli	10	47	57
Toplam	**203**	**390**	**593**

Tablo 3'de Üniversitede istihdam edilen 4/B sözleşmeli personel ile işçilerin dağılımı aşağıdaki tabloda görülmektedir. Kurumda vizesiz işçi çalıştırılmamaktadır. Sözleşmeli personel ile sürekli işçilerin İdari ve Mali İşler Başkanlığı altında çalışmaktadır.

Tablo 3: Çalıştıkları Pozisyona Göre İşçilerin Dağılımı

Hizmet Sınıfı	Dolu	Boş	Toplam
4/B sözleşmeli personel	10	0	10

www.balioglu.net

Sürekli İşçiler	146	0	146
Vizeli Geçici İşçiler (adam/ay)	0	0	0
Toplam	**156**	**0**	**156**

1.3. Mali Yapı

Üniversitede özel bütçe işlemleri Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yürütülmekte, döner sermaye işlemleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Bu bağlamda Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 538 ve 539 uncu maddelerinde sayılan ve üniversite tarafından düzenlenen mali tablolardan; 2019 yılı bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin özet bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4: 2019 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

	Başlangıç Ödeneği	**Toplam Ödenek**	**Gider Toplamı**	**Gerçekleşme Oranı**
Bütçe Giderleri Toplamı	92.780.000,00	117.647.116,06	111.783.024,66	% 95,02

www.balioglu.net

Üniversitenin 2019 yılı bütçe başlangıç ödeneği 92.780.000,00 TL'dir. Yıl içinde toplam 24.867.116,06 TL ekleme yapılarak bu ödenek 117.647.116,06 TL'ye çıkarılmıştır. 2019 yılı bütçe gider gerçekleşmesi 111.783.024,66 TL olmuştur. Bu durumda 2019 bütçe gider gerçekleşme oranı % 95,02 olmuştur.

Tablo 5: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri Tablosu

	Tahmini	**Gerçekleşme**	**Gerçekleşme Oranı**
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.787.000	4.543.744	%119,98
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	87.661.000	99.542.325	%113,56
Diğer Gelirler	1.332.000	1.954.945	%146,76
Toplam	92.780.000	106.041.014	%114,66

Özel Bütçede 2019 yılı için 92.780.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 106.382.773,37 TL gelir elde edilerek bütçe ile tahmin edilen tutarın üstüne

çıkılmıştır. 2019 yılı gelir gerçekleşme oranı %114,66 olmuştur.

Tablo 6: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek ve Harcama Miktarı

Ekonomik Sınıflandırma	31.12.2019 Tarihi İtibariyle		
	Toplam Ödenek	Harcanan	Harcama Oranı (%)
Personel Giderleri	50.098.000,00	52.506.104,62	98,61
Sgk Devlet Primi Gid.	7.442.000,00	7.946.344,12	99,53
Mal ve Hizmet Alım Gid.	9.287.000,00	9.079.914,25	84,33
Cari Transferler	1.703.000,00	2.274.075,54	89,91
Sermaye Giderleri	24.250.000,00	39.976.586,13	92,71
Toplam	**92.780.000,00**	**111.783.024,66**	**95,02**

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İskenderun Teknik Üniversitesinin mali yıl uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 539 uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

Muhasebe işlemlerinde tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemini uygulamaktadır. Kurum bütçesinin hesapları teşkilat yapısında Genel Sekreterlik Birimi altında yer alan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından tutulmaktadır.

Üniversitenin bütçesi Strateji Geliştirme Dairesinin alt birimi olan Bütçe ve Performans Programı Birimi tarafından hazırlanmaktadır. Birim, Hazine ve Maliye Bakanlığının e-bütçe sistemi ile bütçe işlemlerini yürütüp, harcamaları takip etmektedir. Üniversitenin harcama takibi Analitik Bütçe Programı ile de yapılmaktadır. Bütçe bir yıllık kaynak, kullanım tahminleri ile gerçekleşmelerinden oluşmaktadır.

Özel Bütçe muhasebe işlemleri ise; Üniversitelerin, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idaresi olması nedeniyle Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin de bir gereği olarak tahakkuk esaslı muhasebe sistemi uygulanarak yine aynı Dairenin bünyesindeki Muhasebe Kesin Hesap ve Raporlama biriminde Hazine ve Maliye Bakanlığınca Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Projesi çerçevesinde TÜBİTAK yazılım desteğiyle oluşturulan Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

www.balioglu.net

Taşınır malların giriş ve çıkışlarına ilişkin kayıtlar KBS programı üzerinden TKYS sistemi ile yapılmaktadır. Konsolide Görevlisi harcama birimlerinden gelen Taşınır Yönetim Hesaplarına istinaden Üniversite Taşınır Kesin Hesap Cetveli ve Taşınır Kesin Hesap İcmal Cetvelini hazırlayarak Sayıştay Başkanlığına göndermektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş Veriler Defteri.
- Geçici ve Kesin Mizan.
- Bilanço.
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu,
- Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,
- Faaliyet Sonuçları Tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

www.balioglu.net

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

www.balioglu.net

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dâhilindeki İdarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir.

Kurumda iç kontrol sistemi yapılandırma çalışmaları sonucunda; Rektör Yardımcısı Başkanlığında İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulduğu, 2019 yılında geçerli bir İç Kontrol Uyum Eylem Planının olmadığı, 01.01.2020 tarihinden itibaren Eylem Planı yürürlüğe girdiği görülmüştür.

Üniversite Organizasyon Şeması oluşturulduğu ancak her personel için kadro ve görev unvanı tanımlanmadığı, İş akış süreçleri hazırlanmadığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yılda bir kez olmak üzere ''Eylem Planı Gerçekleşme Raporu'' hazırlanmadığı ve Maliye Bakanlığına gönderilmediği anlaşılmıştır. 2019 yılı için geçerli bir Stratejik Planın olmadığı ancak 2020-2024 yıllarını kapsayan Planın yürürlüğe koyulduğu, Performans Programının bulunmadığı, Kurumda iç denetçi kadrosu bulunmadığından herhangi bir içdenetçi atamasının da yapılmadığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Kurumda 2019 yılı için herhangi bir risk analizi yapılmamış olup bilgi sisteminin sürekliliğini ve güvenirliğini sağlayacak kontroller de yazılı olarak belirlenmemiştir. Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sağlayacak bir yönetim bilgi sistemi kurulması için çalışmalar başlamış ancak henüz bitirilememiştir.

Diğer taraftan, Üniversite üst yöneticisine bağlı olan Döner Sermaye İşletmesi içinde 2019 yılında uygulanan bir iç kontrol sistemi görülmemiştir. Dolayısıyla yukarıda sayılanlar dışında herhangi bir çalışması bulunmayan İdarenin iç kontrol sistemi hakkında bir değerlendirme yapılamamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İskenderun Teknik Üniversitesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Temizlik Malzemelerinin Toplu Olarak İhale Kapsamında Alınmasına Rağmen Bazı Birimlerin Doğrudan Temin Yöntemi İle Aynı Nitelikte Malzeme Satın Alması

www.balioglu.net

İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının temizlik malzemesi alımlarını açık ihale yöntemi ile tedarik ettiği, ancak bazı Üniversite birimlerinin bu malzemeleri kullanmak yerine piyasadan doğrudan temin yöntemi ile aynı nitelikteki malları satın aldığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun; 3'üncü maddesinde, Kamu gelirinin tanımı yapılmıştır. Kanun'un 8'inci maddesine göre de, "*Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.*" hükmü yer almaktadır. Ayrıca yıllar itibariyle yayımlanmış olan Tasarruf Tedbirleri genelgelerinde, idarelerin ortak ihtiyaçlarının kaynakların etkin ve verimli kullanılabilmesi amacıyla tek bir birim tarafından ihale yoluyla yapılması istenmektedir.

Yapılan incelemede İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı birimlerin ihtiyaçlarını tespit ederek 2019 yılında toplam 359.823,30 TL temizlik malzemesi anlaşılmıştır. Alınan bu malzemeler birimlerin talepleri doğrultusunda depodan dağıtımı yapılmaktadır. Ancak depo da temizlik malzemesi olmasına rağmen Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi, Turizm Fakültesi ve Dörtyol Meslek Yüksek Okulu doğrudan temin yöntemi ile piyasadan aynı nitelikte malzemeler aldığı ve söz konusu alımlarda fiyat farklılıklarının bulunduğu görülmüştür.

Yukarıdaki mevzuat ve Üniversitede yapılan temizlik alımları birlikte değerlendirildiğinde; idarenin ortak ihtiyaçlarına ilişkin malzeme alımında önce birimler arası koordinasyon yapılarak yıllık ihtiyacın tespit edilmesi ve yıllık olarak tek birim tarafından ihale edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması

Taşınır işlemlerine ilişkin olarak kayıtlar, harcama birimleri ve bazı ambarlarda yapılan incelemeler sonucunda Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırı uygulamaların yapıldığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinde; harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının Taşınır Mal Yönetmeliği'nde belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan ve taşınır yönetim hesabını ilgili mercilere göndermekten sorumlu olduğu ifade edilmiştir. Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri" başlıklı 6'ncı maddesinde de taşınır kayıt ve kontrol yetkililerinin görev ve sorumlulukları ayrıntılı şekilde izah edilmiştir. Yukarıda belirtildiği üzere harcama yetkilileri, taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri taşınır işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve yürütülmesinde ortak sorumludurlar. Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesinde giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilmesi gerektiği, Yönetmeliğin 30'uncu maddesinde kullanılan tüketim malzemesi çıkışlarının en geç üç ay içinde yapılması gerektiği, 32'nci maddesinde ise kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmalarında, yıl sonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayım kurulu tarafından sayımın yapılması gerektiği açıkça izah edilmiştir.

Taşınır işlemlerine ait kayıtlar, harcama birimleri ve ambarlarda yapılan incelemelerde;

- Taşınır sisteminde ambarda gözüken malzemelerinin fiilen ambarda olmadığı,
- Ambarlarda taşınır sisteminde kayıtlı olmayan taşınırların bulunduğu,
- Birçok taşınırın "markasız" olarak kaydedildiği ve ayrıntılı bilgilerinin sistemde yer almadığı
- Dayanıklı taşınırların numaralandırma işleminin tamamlanmadığı,
- Taşınır kayıt yetkilisi değişikliğinde sayım yapılmadan devir yapıldığı yılsonu sayımlarının

www.balioglu.net

fiili olarak değil kaydi değerler üzerinden yapıldığı,

- Aynı türden pek çok taşınırın aynı kişinin kullanımında gözüktüğü, görülmüştür.

Kayıtlarda birçok birim ambarında bilgisayar, ekran, koltuk mobilya vs malzeme görünmektedir. Üniversite birimlerinde yer alan ve çeşitli nedenler ile kullanılmasına ihtiyaç duyulmayan taşınırlar, hangi birimde ise o biriminde saklanmakta ancak sistemde zimmetlerin yapılmamasından dolayı diğer birimler bu malzemelerin ihtiyaç fazlası olup olmadığını bilmemekte dolayısıyla aslında üniversite genelinde boşta bulunan bir malzeme olmasına rağmen diğer birimlerin ihtiyacı doğrultusunda alım yapılabilmekte olup söz konusu durum kaynakların etkin ve verimli olarak kullanılmasını engellemektedir. Ayrıca fiili durumun kayıtlara yansıtılması, gerçekte malzemeyi kullanan kişilere zimmet ile teslim yapılması ve kişilerin kullanımında olmayan taşınırlarda sorumluluklarının da olmayacağından hareketle belgelerin yeniden düzenlenmesi için çalışma yapılması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen eksiklikler, muhasebe kayıtlarında hataya neden olmasa da Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir. Kurumda ilgili taşınır mevzuat hükümlerinin tam olarak uygulanmaması taşınırların takibi ve muhafazasını engellemekte olup bulgu konusu eksikliklerin giderilerek taşınır sisteminin daha etkin hale getirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: İcra Süreci Başlatılmış Alacaklar İle Kiralanan Taşınmazlara Ait Elektrik Alacaklarının Muhasebe Sistemine Yer Almaması

Takipli alacak haline gelmiş ve icra süreci başlatılmış Üniversite alacakları ile Üniversiteye ait kiralanan taşınmazların elektrik giderlerinin Muhasebe Sistemine kaydedilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı başlıklı 54'üncü maddesinde; gelirlerden takipli alacaklar hesabının, tahakkuk ettirilen teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ve bunlardan yapılan tahsilatlar için kullanılacağı belirtilmiştir. Hesabın işleyişi başlıklı 56'ncı maddesinde ise takibe alınan alacakların bu hesaba borç, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır. 140 Kişilerden alacaklar

hesabı başlıklı 82'nci maddesinde ise **"***Kişilerden alacaklar hesabı, kamu idarelerinin faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan ve kamu idarelerince tespit edilen kamu zararından doğan alacaklar ile diğer alacakların izlenmesi için kullanılır.*" denilmektedir.

Yapılan incelemede, İdarenin vadesinde ödenmediğinden dolayı tahsil edilemeyen ve Hukuk Müşavirliğince icra işlemleri başlatılan 1.228,28 TL tutarındaki elektrik bedeli alacağı ve 86.000,00 TL tutarında kafeterya işletmecisinden olan 1 yıllık kira bedeli tazminat alacağının bulunduğu görülmüştür. Ayrıca Üniversitenin kiraya vermiş olduğu taşınmazlara ilişkin kiracıların 2019 yılı sonu itibariyle ödenmemiş 103.324,90 TL elektrik borcu bulunmaktadır. Ancak söz konusu alacaklar 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında ya da 140 Kişilerden alacaklar hesabına kayıt yapılamadığı, dolayısıyla muhasebe sisteminde böyle bir alacağın yer almadığı tespit edilmiştir.

Üniversitenin tahsil edilemeyen ve bu sebeple de icra süreci başlatılan alacaklarının ilgisine göre 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında ve 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında takip edilmesinin, gerekli olduğu değerlendirilmektedir. Elektrik borçlarının ise tespit edildiği ayda ilgili firma adına alacak tahakkuk kayıtlarının yapılmasının, geçmiş alacakların ise kişi borcuna alınarak takip edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Üniversitenin Kullanımı İçin Alınan Bilgisayar Yazılımının Haklar Hesabına Kaydedilmeden Doğrudan Giderleştirilmesi

Üniversitesi kullanımı için alınan Güvenlik Duvarı Cihazı Lisansının 260 Haklar Hesabında takip edilmesi gerekirken doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 194 üncü maddesinde Haklar hesabının, Haklar hesabı, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Mezkûr Yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 195 inci maddesinde ise hakların, maliyet bedeli ile 260 Haklar Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği, Satılan hakların, ise bir taraftan kayıtlı değeri bu hesaba, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumlu fark 600-Gelirler Hesabına alacak, satış bedeli 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarları 268-Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabına, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumsuz fark 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedeli 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, İdarece alınan güvenlik duvarı cihazı lisansı 260 Haklar hesabı ve 268 Birikmiş amortismanlar hesabı kullanılarak aktifleştirilerek amortisman ayrılması gerekirken, 630 Giderler Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirilmiştir. Dolayısıyla bu şekilde yapılan kayıt sonucunda ilgili hesaplarda 2019 yılı dönem sonu mali tablolarında 24.526,00 TL tutarında hata meydana geldiği düşünülmektedir.

BULGU 5: Ekonomik Ömrünü Tamamlayan Demirbaşların Doğrudan Giderleştirilerek Kayıtlardan Çıkarılması

İdare tarafından kullanılma olanağını yitirdiğine karar verilen demirbaşların ilgili maddi duran varlık hesaplarından çıkarılırken 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmeden doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Kullanılma olanağını yitirmiş maddi duran varlıkların elden çıkarılana kadar takip edilmesini sağlayan bu hesapların kullanılmadan doğrudan giderleştirilmesi dolayısıyla, ilgili maddi duran varlıkların mali tablolarda takip edilme ve sağlıklı takibinin yapılması imkânı ortadan kalkmıştır. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 214 üncü maddesinde, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren gelecek yıllar ihtiyacı stoklar ve maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı yönetmelikte eskime veya ekonomik ömrünü tamamlama gibi nedenlerle kullanılma vasfı ortadan kalkan maddi duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden ilgili hesaplarına alacak, 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç; ayrılmış olan amortisman tutarlarının 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, İdare tarafından kullanılma olanağını yitirdiğine karar verilen demirbaşların maddi duran varlıklardan çıkarılması sırasında, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı kullanılmadan 630 Giderler Hesabının kullanılarak doğrudan giderleştirme yapılması nedeniyle ilgili hesapların dönem sonu bakiyelerinde 84.033,48 TL'lik hata meydana geldiği düşünülmektedir.

BULGU 6: Erasmus+ Programı Kapsamında Alınan Kurumsal Destek Tutarlarından Harcanmayan Kısımların Gelir Hesabına ve/veya Emanetler Hesabına

www.balioglu.net

Kaydedilmemesi

Erasmus+ öğrenci ve personel değişim programı kapsamında Avrupa Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı tarafından verilen hibe tutarlarından harcanmayan ve iade edilmeyen kısım ile kurumsal destek tutarlarından kullanılmayan kısımların gelir hesabına ve/veya emanet hesabına alınmadığı anlaşılmıştır.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmeliğin "Projeden Kalan Tutarlar" başlıklı 10'uncu maddesinde aynen; "*(1) Proje yürütücüsü tarafından projenin tamamlandığının muhasebe birimine bildirilmesi üzerine, özel hesapta kalan tutarlardan proje sözleşmesi gereğince iade edilmesi gerekenler iade edildikten sonra, kalan tutarlar ilgili muhasebe birimince bütçeye gelir kaydedilir. Ancak; bu kapsamda hazırlanan veya hazırlanacak yeni projeler varsa, üst yöneticinin onayıyla, bu projelerin hazırlık aşamasında yapılması gerekli giderler ile onaylanmış ancak hibe ödemesi gecikmiş projelerin hibe ödemesi yapılıncaya kadar gerçekleşen giderleri karşılamak üzere, artan tutarlar bütçeye gelir yazılmayarak, 333- Emanetler Hesabının altında açılacak bir yardımcı hesapta tutulabilir. (2) Onaylanmış ancak hibe ödemesi gecikmiş olan projeler için kullanılan tutarlar, hibe ödemesi yapıldığında en geç 10 gün içerisinde emanetler hesabına iade edilir.*" denilmektedir.

www.balioglu.net

Buna göre İskenderun Teknik Üniversitesi Erasmus+ Programı proje yürütücüsü tarafından projenin tamamlandığının muhasebe birimine bildirilmesi ve muhasebe birimi tarafından iade edilmeyen tutarların bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak üst yöneticinin onayıyla, hazırlanacak yeni projelerin hazırlık aşamasında yapılması gerekli olan giderlerin karşılanması amacıyla gerekli tutarlar bütçeye gelir yazılmayarak 333 Emanetler hesabının altında açılacak yardımcı hesapta tutulabilecektir.

Üniversite tarafından yıllar itibariyle alınan kurumsal destek hibelerinden 2017 yılından kalan tutarlar bulunmaktadır. Bu tutarda harcanmayan hibenin bütçeye gelir kaydedilmediği veya üst yöneticinin onayıyla, hazırlanan veya hazırlanacak projelerde kullanılmadığı görülmüş olup yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine uygun olarak hareket edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: İç Kontrol Sistemi Yapılandırma Çalışmalarının Tamamlanmaması

İskenderun Teknik Üniversitesinde iç kontrol sistemiyle ilgili kurulum çalışmalarının

halen devam ettiği ancak eksikliklerin olduğu tespit edilmiştir

Kurumda iç kontrol sistemi yapılandırma çalışmaları sonucunda; Rektör Yardımcısı Başkanlığında İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulduğu, İç Kontrol Uyum Eylem Planının 01.01.2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girdiği görülmüştür. Üniversite Organizasyon Şeması oluşturulduğu ancak her personel için kadro ve görev unvanı tanımlanmadığı, İş akış süreçleri hazırlanmadığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yılda bir kez olmak üzere ‘‘Eylem Planı Gerçekleşme Raporu’’ hazırlanmadığı ve Maliye Bakanlığına gönderilmediği anlaşılmıştır. 2019 yılı için geçerli bir Stratejik Planın olmadığı ancak 2020-2024 yıllarını kapsayan Planın yürürlüğe koyulduğu, Performans Programının bulunmadığı, Kurumda iç denetçi kadrosu bulunmadığından herhangi bir içdenetçi atamasının da yapılmadığı anlaşılmıştır. Kurumda 2019 yılı için herhangi bir risk analizi yapılmamış olup bilgi sisteminin sürekliliğini ve güvenirliğini sağlayacak kontroller de yazılı olarak belirlenmemiştir. Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sağlayacak bir yönetim bilgi sistemi kurulması için çalışmalar başlamış ancak henüz bitirilememiştir.

www.balioglu.net

Dolayısıyla iç kontrole ilişkin yapılan çalışmalar istenilen düzeye ulaşmamıştır. Diğer taraftan, Üniversite üst yöneticisine bağlı olan Döner Sermaye İşletmesi, Üniversitede oluşturulan iç kontrol sisteminin dışında bırakılmış, Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde iç kontrol sistemi kurulmamıştır. Yine Uyum Eylem Planı kapsamında Döner Sermaye İşletmesinde iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına yönelik herhangi bir eyleme de yer verilmemiştir.

5018 sayılı Kanunun 11'inci maddesinde, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmeliğin 8'inci maddesinde ve Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğinde belirtildiği gibi; "*Üst yöneticilerin, mali yönetim ve kontrol sisteminin kurulması, işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumlu oldukları ve bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri* " hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmü ve açıklamalar doğrultusunda Üniversitesinin İç Kontrol sistemindeki aksaklık ve eksikliklerin giderilmesi yönünde gerekli çalışmaları yapmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinde Dönem Ayırıcı Hesapların Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
2018 Yılı Hazine Yardımlarının Tahakkuk Kaydının Eksik Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İç Kontrol Sistemi Yapılandırma Çalışmalarının Başlatılmamış Olması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	
Taşınırların Takibi, Muhafazası ve Kontrolünde Mevzuata Aykırı Uygulamaların Bulunması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	
Haklar Hesabını İlgilendiren Alımlara ait Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kamu İdaresinin Kullanımında Bulunan Taşınmazların Mali Tablolarda Tam ve Doğru Olarak Yer Almaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net